



**Program
hospodárskeho a sociálneho
rozvoja
Mestskej časti
Bratislava - Rača
na roky 2008 – 2013**

November 2008



Príhovor Doc. MUDr. Jána Zvonára CSc., starostu Mestskej časti Bratislava - Rača

Mestská časť vypracovala dokument, ktorý bude na najbližšie roky usmerňovať rozvoj Mestskej časti Bratislava - Rača. Základnou úlohou nás, volených zástupcov, je zabezpečiť všestranný rozvoj územia mestskej časti a potrieb jeho obyvateľov.

Som račan a ako každý račan som hrdý na mestskú časť v ktorej žijem. Rača má svoju históriu, tradície a veľký rozvojový potenciál. Tieto faktory musíme využiť, aby Rača ani v budúcnosti nestratila svoj charakter a zostala mestskou časťou v rámci Bratislavy, kde sa bude príjemné žiť, pracovať a ktorú budú ľudia radi navštevovať. V novodobej histórii Rača nikdy nemala rozvojový dokument, ktorý by usmerňoval jej výstavbu, rozvoj, spoločenské, športové, kultúrne, výchovno-vzdelávacie a iné aktivity, ovplyvňoval dianie v Rači. Bol najvyšší čas, aby sa takýto dokument pripravil.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje nový prístup k zosumarizovaniu potrieb mestskej časti a jej obyvateľov.

Program je plánovaco-rozvojový dokument, ktorý usmerní a prispeje k primeranému rozvoju Rače, k zlepšeniu životných podmienok jej obyvateľov a bude aj jednou z častí rozvoja Bratislavy, ako hlavného mesta SR. Je to strednodobý plánovací dokument na 5 rokov s výhľadom do roku 2020. Ale nie je uzavretý a nemenný. Vnímame ho skôr, ako živý a otvorený dokument, ktorý dáva možnosť doň vstupovať a dopĺňať ho aktuálnymi riešeniami.

Vypracovaním PHSR sme prispeli k naplneniu jedného zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie, ktorým je princíp programovania so všetkými súvislosťami – od plánovania a rozhodovania, cez organizovanie a finančné zabezpečenie miestneho rozvoja aj za účasti občanov. Takto koncipovaný dokument bude slúžiť práve jej obyvateľom a všetkým subjektom, ktoré tu pôsobia.

Rozvojový dokument sa týka všetkých oblastí života mestskej časti. Pre zabezpečenie čo najväčšej objektivity sme považovali za nutné, aby sa na jeho tvorbe zúčastňovali zástupcovia čo najširšieho spektra verejného života. Na spracovávaní dokumentu sa podieľali nielen profesionálne spoločnosti, ale aj pracovníci jednotlivých oddelení v zmysle ich poslania a pracovnej náplne, komisie miestneho zastupiteľstva, členovia rady a poslanci. Osobitne by som chcel vyzdvihnúť pri príprave tohto dokumentu angažovanosť prednostky úradu Dagmar Kramplovej. Rozvoj mesta nesúvisí len s aktivitami zabezpečovanými miestnym úradom a organizáciami v pôsobnosti mestskej časti, ale aj s aktivitami mesta, podnikateľských subjektov, občianskych združení, spolkov a klubov a aj obyvateľov.

Namieste je viacero otázok, na ktoré poznáme aj odpovede.

Čo vlastne chceme?

-Rozvíjať mestskú časť, dokonalejšie ju zviditeľňovať, skvalitniť jej infraštruktúru.

Vieme pre koho to chceme?

- Možno pre nás, ale v prvom rade najmä pre generácie čo prídu a máme na zreteli aj tých, čo do Rače zavítajú len ako hostia.

No a ako to vlastne chceme dosiahnuť?

- Rozvojom jestvujúcich produkčných zariadení na rôznych úrovniach, postupným dobudovaním infraštruktúry aj s ohľadom na dynamický rozvoj MČ. Chceme podporiť ďalšie podnikateľské aktivity, vzdelávacie procesy, rozvíjať voľno časové aktivity a súčasne aj motivovať jej obyvateľov. Nie sú nám ľahostajné ani tunajšie tradície a charakter, ktoré začínajú byť čoraz viac ohrozované búrlivým stavebným rozmachom.

S plnou vážnosťou si uvedomujem dôležitosť vízie budúcnosti, ktorú sme aj týmto krokom pred Raču postavili. Tá musí byť „rozmenená“ do následných projektov, aby sme ju jednoducho vedeli naplniť. Ako starosta tejto mestskej časti si tiež uvedomujem, že spolu s jej miestnym zastupiteľstvom musíme vynaložiť maximálne nasadenie síl, umu a snaženia pre naplnenie tejto vízie. A k tomu, do istej miery chcem požiadať aj Vás – obyvateľov Mestskej časti Bratislava - Rača.

A. ANOTÁCIA



PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA - RAČA NA ROKY 2008 - 2013

Tvorba Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava Rača vychádza zo zákona č.503/2001 Z. z., o podpore regionálneho rozvoja. Je strednodobým programovým dokumentom, ktorý určuje hlavné smery rozvoja Mestskej časti Bratislava Rača do roku 2013.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja poskytuje komplexný pohľad na stav hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava Rača, stanovuje jej víziu, strategické oblasti a ciele, rozvojové priority a akčný plán.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava Rača je v súlade s cieľmi Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, jeho Operačnými programami a Územným plánom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

V analytickej časti dokumentu sú sústredené východiská pre rozvojový potenciál Mestskej časti Bratislava Rača, ktorý je determinovaný SWOT analýzou. Strategická vízia charakterizuje dlhodobé rozvojové zámery, strategické ciele vymedzujú priority Mestskej časti Bratislava Rača, ktoré sú následne rozpracované do strategických oblastí, projektových zámerov a akčných plánov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava Rača bol spracovaný spoločnosťou EUROactivity s.r.o. Bratislava a Agentúrou regionálneho rozvoja - AZ Trnava a 18. 11. 2008 schválený Zastupiteľstvom Mestskej časti Bratislava Rača.



OBSAH

A. ANOTÁCIA

B. PRÍHOVOR STAROSTU MČ RAČA

C. PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MČ RAČA

1. ÚVODstr. 1

1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA

1.2 CELKOVÝ PRÍSTUP A PODMIENKY SPRACOVANIA PHSR MČ RAČA

- 1.2.1 Metodika
- 1.2.2 Plánovací postup
- 1.2.3 Udržateľný rozvoj a Miestna agenda 21
- 1.2.4 Východiskové dokumenty a zdroje informácií

2. AUDIT ZDROJOV A SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ ANALÝZA str. 9

2.1 HISTÓRIA MČ RAČA

2.2 VYMEDZENIE ÚZEMIA MČ RAČA

- 2.2.1 Administratívno – správne začlenenie
- 2.2.2 Priestorové usporiadanie územia
- 2.2.3 Funkčné využitie územia

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE MČ RAČA

- 2.3.1 Vývoj obyvateľstva
- 2.3.2 Veková štruktúra
- 2.3.3 Indexy vekovej štruktúry
- 2.3.4 Vzdelanostná štruktúra
- 2.3.5 Národnostná štruktúra
- 2.3.6 Odvetvová štruktúra hospodárstva a ekonomicky aktívne obyvateľstvo.
- 2.3.7 Problémy a trendy demografického vývoja

2.4 BÝVANIE V MČ RAČA

- 2.4.1 Štandardy a ukazovatele bývania
- 2.4.2 Rozvoj bývania v MČ Rača

2.5 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ MČ RAČA

- 2.5.1 Zdravotníctvo
- 2.5.2 Sociálna starostlivosť
- 2.5.3 Školstvo
- 2.5.4 Kultúra
- 2.5.5 Cirkev
- 2.5.6 Administratíva
- 2.5.7 Samospráva
- 2.5.8 Maloobchod, pohostinské odbytové strediská a veľkoobchod
- 2.5.9 Služby
- 2.5.10 Cestovný ruch
- 2.5.11 Partnerské mestá a cezhraničná spolupráca
- 2.5.12 Šport, telovýchova a voľný čas

2.6 VÝROBA, HOSPODÁRSKE SUBJEKTY A ZAMESTNANOSŤ V MČ RAČA

- 2.6.1 Výrobná štruktúra

- 2. 6. 2 Hospodárske subjekty, organizačná a odvetvová štruktúra.
- 2. 6. 3 Vývoj zamestnanosti a nezamestnanosti

2. 7 DOPRAVA A JEJ INFRAŠTRUKTÚRA V MČ RAČA

- 2. 7. 1 Dopravná infraštruktúra
- 2. 7. 2 Dopravný systém

2. 8 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA MČ RAČA

- 2. 8. 1 Vodohospodársky systém
- 2. 8. 2 Energetický systém
- 2. 8. 3 Telekomunikačný systém

2. 9 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE MČ RAČA

- 2. 9. 1 Zložky životného prostredia
- 2. 9. 2 Pôda, verejná zeleň, krajina

3. HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA A KLÚČOVÉ DISPARÍTY V MČ RAČA .. str. 67

3. 1 SWOT ANALÝZA

- 3. 1. 1 Komplexná SWOT-analýza
- 3. 1. 2 SWOT-analýza kultúrneho prostredia

3. 2 GAP ANALÝZA

2. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA MČ RAČA str. 72

4. 1 DEFINOVANIE ROZVOJOVEJ STRATÉGIE

4. 2 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA A OPERAČNÉ PROGRAMY

- 4. 2. 1 Operačný program Bratislavský kraj
- 4. 2. 2 Operačný program Výskum a vývoj
- 4. 2. 3 Operačný program Vzdelávanie
- 4. 2. 4 Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

3. VÍZIA A PRIORITNÉ OBLASTI ROZVOJA str. 80

6. CIELE, PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY str. 82

6. 1 GLOBÁLNY A ŠPECIFICKÉ CIELE

- 6. 1. 1 Globálny cieľ
- 6. 1. 2 Špecifické ciele

6. 2 STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY, OPATRENIA A AKTIVITY

- 6. 2. 1 Strategické ciele
- 6. 2. 2 Opatrenia a aktivity prioritných oblastí.

7. AKČNÉ PLÁNY str. 87

8. FINANČNÁ A ROZPOČTOVÁ SITUÁCIA MČ RAČA str. 107

9. ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE A PROCESU REALIZÁCIE PHSR str. 111

9. 1. ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE

9. 2. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

10. ZÁVER str. 114

D. PRÍLOHY

1. POUŽITÁ LITERATÚRA

2. ZOZNAM SKRATIEK

3. VEKOVÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽSTVA